

Parlamentul
Republicii Moldova

SG-07 nr. 458
07 iulie 2022

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova
Direcția generală juridică**

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la promovarea
ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj
nr. 105 din 14 iunie 2018 (art. 36)
(nr. 244 din 17.06.2022)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

I. Aspecte generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea art. 36 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

3. Conform Notei informative, scopul proiectului este de a stimula angajatorii la încadrarea în câmpul muncii a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 55-63 de ani prin prisma extinderii perioadei de subvenționare de la 6 la 12 luni pentru angajarea acestei categorii de șomeri. Totodată, autorii propun includerea unei subvenționări în sumă egală cu 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

4. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, astfel fiind incidente prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu cele menționate în Nota informativă, autorii consemnează că implementarea proiectului poate implica cheltuieli suplimentare, or în conformitate

cu art. 51 din Legea nr. 105/2018, măsurile de ocupare a forței de muncă acordate de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă se finanțează din bugetul de stat. Concomitent, atenționăm că, Nota informativă la proiectul de lege este întocmită cu abateri de la prevederile art.30 din Legea nr.100/2017. Conform articolului menționat, Nota informativă a proiectului de lege se întocmește în conformitate cu modelul indicat în anexa nr.1 din Legea nr. 100/2017. Însă, prin efectuarea unui calcul simplu, la angajarea unei persoane șomere cu vârstă de 50 de ani sau peste, actualmente, angajatorul primește subvenții în sumă de 29 700 lei pentru o perioadă de 6 luni, iar reieșind din prevederile proiectului de lege, angajatorul va primi 35 640 lei pentru o perioadă de 12 luni.

5. Ținând ont de acest fapt, atenționăm că, întru respectarea prevederilor art.131 alin. (4) din Constituție, art. 58 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, precum și ale Hotrrii Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, proiectul de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care *modificările propuse vor fi acceptate de Guvern*. Complementar, menționăm că potrivit prevederilor art.17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. n plus, autorii proiectului nominalizat nu au abordat aspectul acoperirii financiare. Or, potrivit dispozițiilor art. 34 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, expertiza financiară este obligatorie pentru proiectele care au impact asupra bugetului public, avnd menirea de a evalua cheltuielile pentru realizarea noilor reglementări, de a semnala deficiențele cu caracter financiar și a prognoza consecințele în domeniul financiar. Prin urmare, în contextul celor menționate supra, inițiativa legislativă va putea fi adoptată doar în cazul prezentării avizului pozitiv al Guvernului.

6. Lund în considerare domeniul de reglementare și aplicare a normelor invocate, caracterul preponderent financiar, gradul de încadrare în sens conceptual al modificărilor propuse prin proiectul de lege, dar și întru respectarea prevederii art. 21 alin.(1) lit. e) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ. Astfel, considerăm necesar a fi prezentate avizele:

- **Ministerului Finanțelor**, care are misiunea de elaborare și promovare a politicii statului în domeniul de realizare a managementului finanțelor publice, de implementare a principiilor de bună guvernare, de elaborare a politicilor publice eficiente în domeniul bugetar și alte domenii prevăzute la pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017;

- **Ministerului Muncii și Protecției Sociale** – în calitate de autoritate abilitată cu funcția de a elabora politici publice în domeniul muncii și protecției sociale, conform pct.5-7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.149/2021.

II. Observații de conținut și de tehnică legislativă

1. Cu referire la conținutul normei propuse în **pct. 1 al Art. I** din prezentul proiect, relevăm că norma este confuză, deoarece categoria de persoane menționate la art. 23 alin. (3) lit. e) sunt *persoanele cu vârstă de 50 de ani și peste*, care deja este inclusă la art. 36 alin. (2) ca categorie pentru care are loc subvenționarea *în sumă egală cu 80% din cuantumul salariului angajatului, dar nu mai mult de 50% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pe un termen de 6 luni, pentru fiecare șomer angajat.*

În cazul acceptării proiectului de lege din punct de vedere conceptual, atenționăm asupra unor aspecte ce țin de încadrarea normelor propuse prin actul normativ pentru a exclude interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

În acest sens, vom parcurge la analiza inițiativei legislative în corelare cu prevederile art.23 alin.(3) și art.36 alin.(2) din Lege, pentru a ne pronunța asupra încadrării propunerii înaintate în conceptul Legii nr. 105/2018.

Prin proiect se propune:

- ca doar șomerilor din categoria persoanelor menționate la art. 23 alin. (3) lit. e), care în termen egal sau mai mic de 5 ani vor dobândi statutul de pensionar pentru limită de vârstă și angajați pe o *perioadă nedeterminată*;

- extinderea termenului de subvenționare a locului de muncă de la 6 luni la 12 luni;

- ca suma de subvenționare – să se micșoreze de la 50% la 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

Astfel, reieșind din faptul că alin.(2) al art.36 din Lege prevede condiții mai mult sau mai puțin diferite, sugerăm *modificarea alin.(2) al art.36 din Lege, prin excluderea trimiterii la lit.e) alin.(3) al art.23*, aceasta pentru a da claritate normelor, dar și pentru a corespunde criteriilor de calitate – accesibilitate, previzibilitate.

2. Cu referire la conținutul **art. II**, care prevede intrarea în vigoare a legii ”la data publicării în Monitorul Oficial”, expunem că art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 prevede că, de regulă, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Alin.(3) al articolului menționat supra expune expres cazurile în care poate fi stabilită o altă dată de intrare în vigoare a actelor normative.

Remarcăm, că în Nota informativă nu este argumentată urgentarea intrării în vigoare a proiectului de lege.

3. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă stabilite prin Legea nr.100/2017 și uzanțele de redactare a proiectelor de acte normative, obligatorii pentru orice subiect cu drept de inițiativă legislativă, atenționăm, asupra:

- denumirii proiectului de lege și părții dispozitive ale **articolului I**, care urmau a fi expuse în următoarea redacție:

"LEGE

**pentru modificarea articolului 36 din Legea nr. 105/2018 cu privire la
promovarea ocupării forței de muncă
și asigurarea de șomaj**

" Art.I. – Articolul 36 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

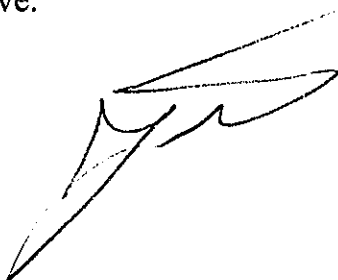
la alineatul (2), textul "art.23 alin.(3) lit.a), c), e)–j)" se substituie cu textul "art.23 alin.(3) lit.a), c), f)–j)";

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:"

în continuare după text;

- conținutului **Articolului II**, care urmează a fi divizat în două alineate distincte.

În concluzie, având în vedere că proiectul de lege implică cheltuieli bugetare suplimentare, accentuăm asupra necesității expunerii Guvernului asupra modificărilor respective, iar în vederea încadrării conceptuale eficiente în câmpul normativ existent acesta necesită a fi revizuit prin prisma reformulării unor norme cu respectarea tehnicii legislative.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală